

تأثیر آسیب کبدی تجربی بر عفونت ناشی از لیشمانیا در موش آزمایشگاهی

هادی محمدی^{۱*}، علیرضا نوریان^۲، حسین رضوان^۲، سید مسعود ذوالحواریه^۲

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد ۲- عضو هیئت علمی دانشگاه

گروه پاتوبیولوژی - دانشکده پیرا دامپزشکی دانشگاه بوعلی سینا، همدان

Ramiyar1390@gmail.com

خلاصه

به منظور بررسی تأثیر آسیب کبدی بر روی زخم حاصل از لیشمانیوز جلدی، نمونه‌های خون، بافت کبد و طحال، پوست و اسمیرخون در شش گروه ۱۰ تایی موش‌ها آزمایشگاهی نژاد بلب سی (گروه ۱ - لیشمانیا، گروه ۲ - لیشمانیا و گلوکانتیم، گروه ۳ - لیشمانیا و گلوکانتیم و تتراکلرید کربن، گروه ۴ - لیشمانیا و تتراکلرید کربن، گروه ۵ - تتراکلرید کربن، گروه ۶ - شاهد) در بازه زمانی شهریور ۹۸ تا آذر ماه ۹۸ جمع آوری شد. بوسیله دستگاه اتوانالیز روی سرم‌ها آزمایشات بیوشیمیایی انجام گرفت و کارهای بافت‌شناسی روی بافت کبد، طحال و پوست و نیز کارهای سلول‌شناسی روی لام جهت بررسی میزان تأثیر آسیب کبدی بر روی زخم ناشی از لیشمانیا صورت پذیرفت. و آسیب کبدی روی زخم لیشمانیا تأثیر دارد.

کلمات کلیدی

لیشمانیا ماژور - تتراکلرید کربن - لیشمانیوز پوستی

مقدمه

لیشمانیوزها گروهی از بیماری‌هایی هستند که عامل آنها، انگل‌های تک‌یاخته داخل سلولی از خانواده تریپانوزوماتیده و جنس لیشمانیا می‌باشد. این بیماری بطورگسترده در مناطق مختلفی از جهان مشاهده می‌شود. بر طبق گزارشات ارائه شده از سازمان بهداشت جهانی (WHO) در بیش از ۹۸ کشور بیماری لیشمانیوز بومی است و ۳۵۰ میلیون نفر در معرض خطر ابتلا هستند. هر ساله حدود ۲ میلیون نفر به لیشمانیا مبتلا می‌شوند که تقریباً ۱/۵ میلیون نفر از این تعداد به لیشمانیوز جلدی مبتلا هستند. بیش از ۸۰٪ موارد لیشمانیوز در ایران، لیشمانیا ماژور است. لیشمانیوز جلدی یکی از شایع‌ترین و مهم‌ترین بیماری‌های انگلی در ایران بعد از مالاریا محسوب شده و به دو نوع روستایی و شهری تقسیم می‌شود. سالیانه حدود ۲۰ هزار مورد جدید از این بیماری در نقاط گوناگون کشور مشاهده می‌شود.

مواد و روشها

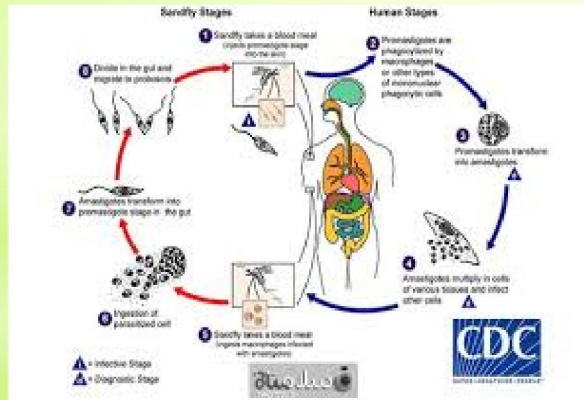
شش گروه موش نژاد بلب سی دارای سن ۴ تا ۵ هفته انتخاب شد و به گروه‌های ۱ و ۲ و ۳ و ۴ انگل لیشمانیا ماژور به روش پوستی از ناحیه دم تزریق شد و پس از اینکه زخم لیشمانیا خوب رشد کرد، و بعد به موش‌های گروه‌های ۳ و ۴ و ۵ داروی تتراکلرید کربن جهت آسیب کبدی به میزان ۱ ml/kg از ناحیه صفاقی تزریق گردید. و در مرحله بعد به مدت ۲۰ روز بصورت یک درمیان ۵۰ لاندا داروی گلوکانتیم از ناحیه ران راست و چپ به موش‌های گروه‌های ۲ و ۳ تزریق شد و اقدام به گرفتن نمونه‌های پوستی، خونی، کبد، طحال و اسمیر خون برای انجام آزمایشات بیوشیمیایی و خون‌شناسی و بافت‌شناسی گردید.

نتایج و بحث

در این مطالعه برای اولین بار میزان تأثیر آسیب کبدی ایجاد شده بوسیله داروی تتراکلرید کربن بر روی زخم ناشی از لیشمانیا ماژور بررسی گردید. در مطالعه حاضر در موش‌های گروه ۳ که بوسیله داروی تتراکلرید کربن آسیب کبدی ایجاد شده بود نسبت به گروه ۲ که داروی تتراکلرید دریافت نکرده بودند. وبا داروی گلوکانتیم درمان شده بودند اختلاف معنی داری از نظر مساحت و طول زخم و آسیب بافت کبد و طحال بود. و آسیب کبدی ایجاد شده بوسیله داروی تتراکلرید کربن روی زخم لیشمانیا از نظر مساحت و طول زخم و همچنین روی بافت کبد و طحال تأثیر می‌گذارد.

منابع

1. moghaddamfar M, sharifpour M. Cutaneous Leishmaniasis . Paramedical Sciences and Military Health.2016.
2. Zare H, Jamshidi S, deghghan M , sasani F, nasiri F. Induction of Acute Hepatic Failure by Carbon Tetrachloride in the NMRI Mouse Model. Qom University of Medical Sciences Journal.2015

تصویر ۱: چرخه انگل

تصویر ۲: لیشمانیا - پروماستیگوت - لپتوموناد - پشه فلیو توموس